

ΠΕ1 – ΕΝΟΤΗΤΑ 1.3

Νέες κατευθύνσεις χωρικού στρατηγικού σχεδιασμού και χωρικών πολιτικών

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Α. Στρατηγέα, Καθηγήτρια ΕΜΠ

Εθνικο Μετσοβιο Πολυτεχνειο

Σχολη Αγρονομων Τοπογραφων Μηχανικων

Τομεας Γεωγραφιας & Περιφερειακου Σχεδιασμου

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

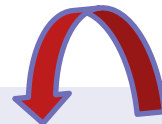
Στόχος της Κ.Ο. – η αποδοτική αξιοποίηση των πόρων

Οι πόροι είναι ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ μέρος ενός προϊόντος

Στο τέλος της ζωής ή της χρήσης του προϊόντος

οι πόροι είναι και πάλι

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ για την εκ νέου χρήση τους
ΣΕ ΝΕΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

✓ η **αξία** των προϊόντων, των υλικών και των πόρων παραμένει στην οικονομία όσο το δυνατόν περισσότερο

✓ η **παραγωγή αποβλήτων** περιορίζεται στο ελάχιστο

Πυλώνας η Τεχνολογία

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

3

Καινοτόμες μορφές κατανάλωσης -
«sharing» προϊόντα ή υποδομές -
collaborative economy

- ✓ Κατανάλωση υπηρεσιών ΟΧΙ προϊόντων
- ✓ Product Environmental Footprint

4

Επέκταση ζωής
προϊόντος
(reuse & repair)

3

Κατανάλωση

- ✓ Παροχή πληροφορίας
- ✓ Περιβαλλοντικό αποτύπωμα προϊόντος
- ✓ EU Ecolabel
- ✓ Κίνητρα / οικονομικά εργαλεία π.χ. φορολογία

2

Παραγωγή
προϊόντος

- ✓ Διαχείριση/χρήση πόρων
- ✓ Παραγωγή αποβλήτων
- ✓ Βιομηχανική συμβίωση (απόβλητα μιας μονάδας ως εισροή σε μια άλλη)
- ✓ Remanufacturing

durability &
reparability

1

Σχεδιασμός
προϊόντος

- ✓ Ανθεκτικότητα /Διάρκεια ζωής
- ✓ Δυνατότητα επισκευής
- ✓ Δυνατότητα αναβάθμισης
- ✓ Δυνατότητα ανακύκλωσης

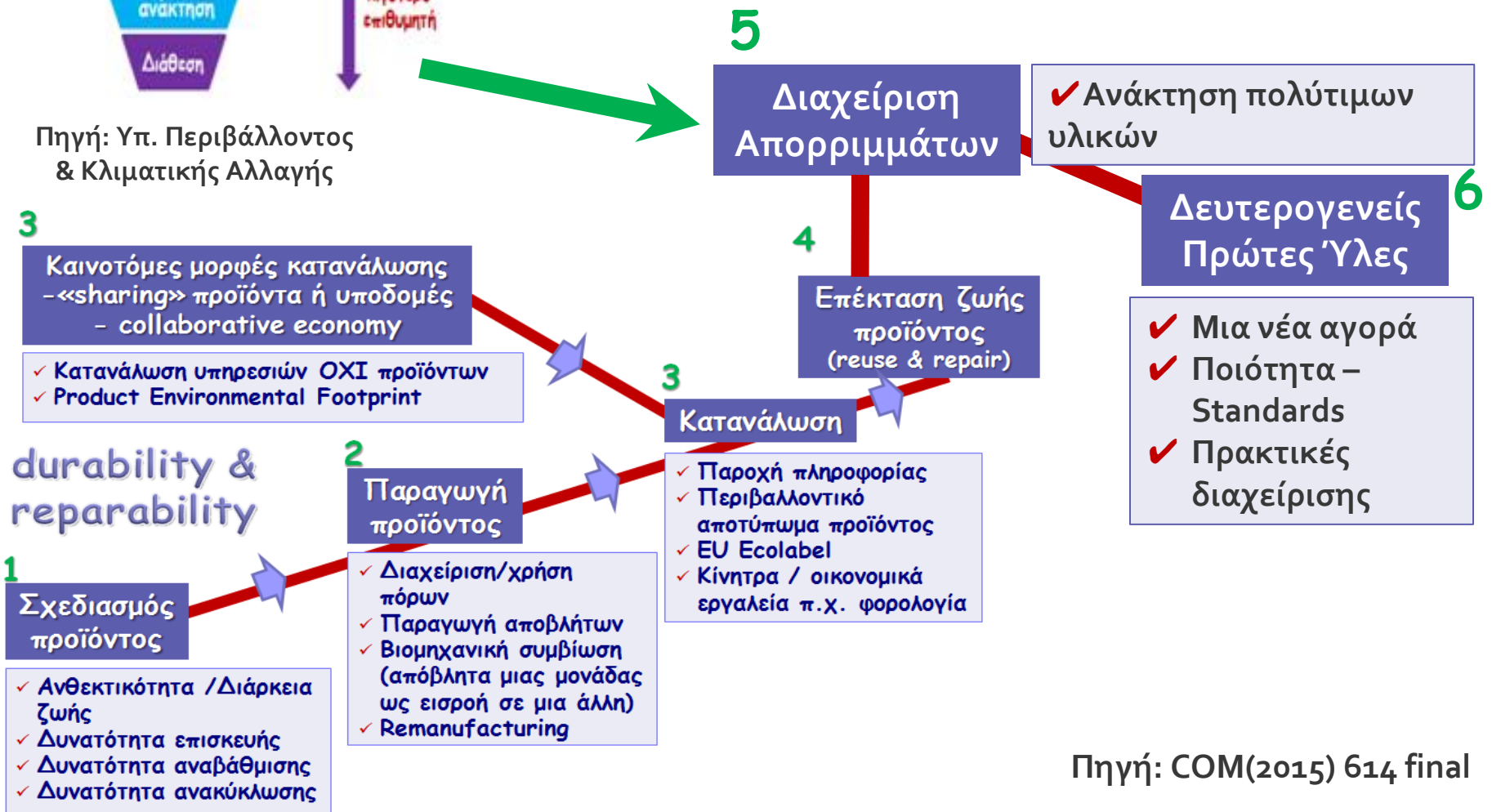
Θέσπιση μελλοντικών
απαιτήσεων σχεδίασης
προϊόντων - Οδηγία για τον
οικολογικό σχεδιασμό

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

Απόβλητο = Πρώτη Ύλη

Πηγή: Υπ. Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής

Πηγή: COM(2015) 614 final

Κ.Ο. - ΣΥΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Πλαίσιο πολιτικής σε παγκόσμια κλίμακα

UN
Ατζέντα
2030

Νέα Αστική
Ατζέντα –
HABITAT III

Ευρωπαϊκή
Πολιτική

Εθνική
Πολιτική

Πλαίσιο πολιτικής σε
Ευρωπαϊκή/εθνική κλίμακα

«Σε όλη τη διάρκεια της Ιστορίας, ο άνθρωπος έπρεπε να παλεύει με τη Φύση για να επιβιώσει. Σ' αυτόν τον αιώνα, έχει αρχίσει να συνειδητοποιεί ότι για να επιβιώσει, πρέπει να την προστατέψει»

Jacques-Yves Cousteau (Ζακ -Υβ Κουστό) (1910-1997)
Διάσημος Γάλλος πρωτοπόρος ωκεανογράφος, εξερευνητής, συγγραφέας, φωτογράφος, μηχανικός, κινηματογραφιστής, υποθαλάσσιος αρχαιολόγος, ειδικός στο καταδυτικό ντοκιμαντέρ και εφευρέτης της πρώτης μάσκας καταδύσεων που υπήρξε ποτέ.

Τοπικές
Προτεραιότητες

Κ.Ο. - ΣΥΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- ✓ Βιώσιμη διαχείριση & αποτελεσματική **χρήση πόρων**
- ✓ 50% μείωση **food waste**
- ✓ **Μείωση απορριμμάτων** - πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση
- ✓ Προώθηση βιώσιμων πρακτικών στην **παραγωγή προϊόντων**
- ✓ **Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση** σε θέματα Βιώσιμης Ανάπτυξης και **προτύπων χρήσης των πόρων σε αρμονία με τη φύση**

Κ.Ο. - ΣΥΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

... υιοθέτηση μιας **Νέας Αστικής Ατζέντας**
... θέσπιση **κατευθύνσεων/προδιαγραφών**
σε παγκόσμιο επίπεδο

ΣΤΟΧΟΣ: η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ)

ΠΩΣ παράγουμε? **ΠΩΣ** καταναλώνουμε? **ΠΩΣ**
κτίζουμε? **ΠΩΣ** μετακινούμαστε? **ΠΩΣ** διαχειριζόμαστε τις
πόλεις μας? **ΠΩΣ** ζούμε σε αυτές? .....

ΒΑΑ: από τη φύση του ένα συνεργατικό εγχείρημα με
ΕΥΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΗ ΕΥΘΥΝΗΣ
Αλλαγή Προτύπων Συμπεριφοράς σε ατομικό / συλλογικό επίπεδο

Κ.Ο. - ΣΥΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Διακήρυξη Κίτο: Νέα προσέγγιση αστικής ανάπτυξης
βιώσιμες πόλεις και ανθρώπινοι οικισμοί

ΚΟΙΝΟ ΟΡΑΜΑ

- ✓ «δικαίωμα στην πόλη» - πόλεις και οικισμοί ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ
- ✓ ισότητα φύλων
- ✓ πρόσβαση - αστική κινητικότητα
- ✓ αποτελεσματική διαχείριση καταστροφών
- ✓ βιώσιμη κατανάλωση - οικολογική χρήση πόρων

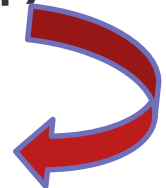

Bottom-Up
Practices

ΜΕΣΑ

- ✓ Μακροπρόθεσμος συμμετοχικός σχεδιασμός
- ✓ Συνεργασία ΟΛΩΝ
- ✓ Βιώσιμα σχήματα χρηματοδότησης
- ✓ Γνώση
- ✓ Ενημέρωση
- ✓ Ευαισθητοποίηση
- ✓ Κινητοποίηση

Κ.Ο. - ΣΥΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Η Ευρωπαϊκή Πολιτική

Μεγαλύτερη αξία και ευκαιρίες οικονομικής ανάπτυξης με λιγότερους πόρους

COM(2015) 614 final

Το κλείσιμο του κύκλου

Ένα Σχέδιο Δράσης της Ε.Ε. για την Κυκλική Οικονομία

Σύνδεση με άλλες προτεραιότητες της Ε.Ε.

- ✓ Οικονομική ανάπτυξη - Καινοτομία
- ✓ Διεύρυνση επενδυτικής ατζέντας
- ✓ **Νέες θέσεις εργασίας**
- ✓ Κοινωνική ατζέντα / ποιότητα ζωής
- ✓ Κλίμα / Ενέργεια – Περιβαλλοντικοί στόχοι σε παγκόσμιο επίπεδο

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

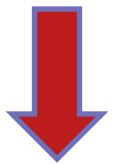
Ε.Ε. Στόχοι 2030

- ✓ Ανακύκλωση: 65% των αποβλήτων των δήμων
- ✓ Ανακύκλωση: 75% των αποβλήτων συσκευασιών
- ✓ Δεσμευτικός στόχος: μέγιστος όγκος απορριμμάτων των δήμων προς ταφή 10%
- ✓ Προώθηση πολιτικών που αποθαρρύνουν την ταφή απορριμμάτων
- ✓ Θέσπιση εργαλείων παρακολούθησης στόχων ανακύκλωσης
- ✓ Προώθηση επαναχρησιμοποίησης και βιομηχανικής συμβίωσης
- ✓ Θέσπιση κινήτρων για την προώθηση στην αγορά «πράσινων» προϊόντων

Μείωση – επαναχρησιμοποίηση
αποβλήτων

ΟΦΕΛΟΣ: 604 δις €
για τις επιχειρήσεις στην Ε.Ε.

Αύξηση παραγωγικότητας πόρων
έως 30% το 2030

Αύξηση του ΑΕΠ κατά 1%

2 εκατ. νέες θέσεις εργασίας

Η Κ.Ο. ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στις 2-3 τελευταίες θέσεις της Ε.Ε.-27 στο θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων

«πάνω από το **80%** των **απορριμμάτων των νοικοκυριών** καταλήγει σε χώρους ταφής – **Ευρωπαϊκός Μ.Ο. 31%**. Στη Θεσσαλονίκη, πάνω από το 90% των απορριμμάτων θάβονται»

Πηγή: Δήλωση πρώην αναπληρωτή υπουργού Περιβάλλοντος Σωκράτη Φάμελλου, Ιανουάριος 2019

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, 2018

**Εθνικό
Επιχειρησιακό
Σχέδιο
2018-19**

- ✓ Κανονιστικές/Νομοθετικές ρυθμίσεις ενίσχυσης Κ.Ο.
- ✓ Χρηματοδότηση & οικονομικά κίνητρα
- ✓ Βελτίωση γνώσης, διαδικασιών διαχείρισης κ.λπ. – σύνδεση με παραγωγή, οικονομία και κοινωνία
- ✓ Ενίσχυση διακυβέρνησης στο πλαίσιο της Κ.Ο.

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Μία πλανητικής εμβέλειας win-win κατεύθυνση διαχείρισης πόρων, παραγωγής & κατανάλωσης

ΠΑΙΚΤΕΣ

Όλοι οι παράγοντες ενός τοπικού οικοσυστήματος

- ✓ Φορείς διοίκησης
- ✓ Τοπικές κοινωνίες
- ✓ Επιχειρηματική κοινότητα
- ✓ Επιστημονική/ερευνητική κοινότητα

Η μετάβαση στην κυκλική οικονομία απαιτεί τη συμμετοχή και δέσμευση πολλών διαφορετικών ομάδων ανθρώπων

ΤΙ ΑΦΟΡΑ Η ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ;

Σχεδιασμός /
Παραγωγή
Ανθεκτικών
Προϊόντων

Μείωση
απορριμμάτων

Επαναχρησι-
μοποίηση

Ανακύκλωση

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ, ΦΟΡΕΙΣ / ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ,
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Υπερκατανάλωση

Αύξηση Απορριμμάτων

ΠΩΣ ΠΟΡΕΥΟΜΑΣΤΕ ;

Σχεδιασμός

- ✓ Νοικοκυριά
- ✓ Επιχειρήσεις
- ✓ Τοπική διοίκηση / φορείς
- ✓ Ερευνητική κοινότητα

Γνώση, ευαισθητοποίηση
συμμετοχή, συναίνεση

... μετάβαση προς το νέο υπόδειγμα της Κ.Ο.

απώλεια & σπατάλη τροφίμων – ένα πολιτικό, κοινωνικό, περιβαλλοντικό & οικονομικό πρόβλημα

ΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ

Ένας ισχυρός εταίρος στον δρόμο για τη μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία

Πηγή: https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/stop_en

From one-third to one-half of the world's food is lost or wasted annually, about 1.3 billion tons
(Aschemann-Witzel, 2016; Papargyropoulou et al., 2014)

E.E.: 20%

>50% από τα νοικοκυριά

Ατζέντα 2030: μείωση κατά το ήμισυ της κατά κεφαλήν σπατάλης τροφίμων

ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ
ευρείας ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης – κινητοποίησης – ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΙΝΗΤΡΟΥ

Παράδειγμα

ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Επανασχεδιασμός προϊόντων & παραγωγικών διαδικασιών

Στόχος: αποδοτικότητα πόρων - ανταγωνιστικότητα

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ =

- ✓ έξυπνη καινοτόμα επιχειρηματικότητα
- ✓ νέες θέσεις εργασίας

CLOTHING
is not **GARBAGE**

RECYCLE CLOTHES

=

Καλές
πρακτικές

Η ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ενορχηστρωτής – Συντονιστής
του εγχειρήματος της Κ.Ο. σε τοπικό επίπεδο

Διαχείριση απορριμμάτων - Ευαισθητοποίηση τοπικών κοινωνιών

Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
ΣΥΜΜΑΧΟΣ

- ✓ **ευφυής** εξοπλισμός / συστήματα για τη συλλογή, τη διαχείριση και τη διάθεση απορριμμάτων - νέες ευκαιρίες βελτίωσης πολιτικών διαχείρισης
- ✓ στοχοθετημένες **εκστρατείες** σε κρίσιμες ομάδες παραγωγών αποβλήτων – **μέσα κοινωνικής δικτύωσης**
- ✓ εξατομικευμένες πολιτικές και χρεώσεις – εφαρμογή της αρχής **«πληρώνω όσο πετάω»**

στρατηγικός σχεδιασμός διαχείρισης αποβλήτων
σε αστικό επίπεδο

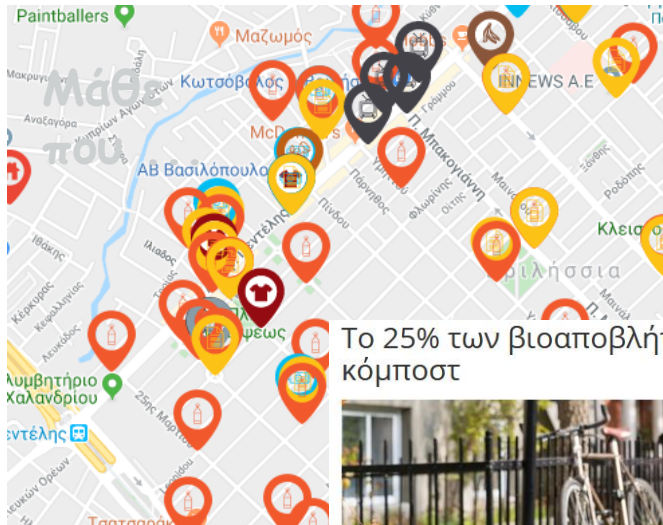
**Καλές
πρακτικές**

Η ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ενορχηστρωτής – Συντονιστής του εγχειρήματος της Κ.Ο.σε τοπικό επίπεδο

Διαχείριση απορριμμάτων - Ευαισθητοποίηση τοπικών κοινωνιών

www.followgreen.gr/vrilissia

Το 25% των βιοαποβλήτων στα Βριλήσσια γίνεται κόμποστ

Σχολική Δράση "Πάμε Ανακύκλωση"

120

Βάλε "STOP" στη σπατάλη φαγητού!

15

Τα παιδιά δημιουργούν τα δικά τους στολίδια επαναχρησιμοποιώντας υλικά

15

Δημιουργική επαναχρησιμοποίηση παλιών αντικειμένων

5

Μην πετάς ρούχα! Ανακύκλωσε και εσύ!

**Καλές
πρακτικές**

Η ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ενορχηστρωτής – Συντονιστής
του εγχειρήματος της Κ.Ο.σε τοπικό επίπεδο

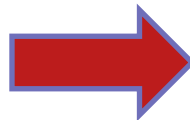
Διαχείριση απορριμμάτων - Ευαισθητοποίηση τοπικών κοινωνιών

Πρωτοβουλία Αστικών Καινοτόμων Δράσεων (Urban Innovation Action)

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Πρόγραμμα A2UFOOD

- ✓ Μείωση οργανικών απορριμμάτων
- ✓ Αύξηση ποσοτήτων κομποστοποίησης
- ✓ Προώθηση διαλογής στην πηγή - Ενίσχυση Κ.Ο.

- ✓ Αξιοποίηση περισσεύματος τροφών χώρων εστίασης - παροχή φαγητού σε **ευπαθείς ομάδες**
- ✓ Χωροθέτηση σε καίρια σημεία **κομποστοποιητών γειτονιάς** για τα υπολείμματα χώρων εστίασης

Περιβαλλοντικό, κοινωνικό & οικονομικό αποτέλεσμα

Καλές
πρακτικές

Η ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ, OUT-OF-THE-BOX ΠΟΡΕΙΑ ΣΚΕΨΗΣ

Εργοστάσιο καύσης απορριμμάτων
στην καρδιά της Κοπεγχάγης
Είναι ταυτόχρονα:

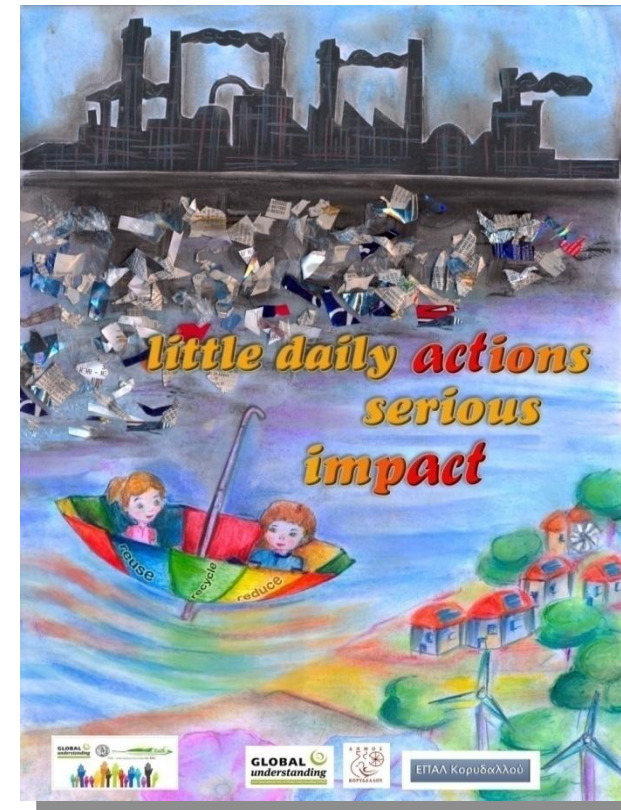
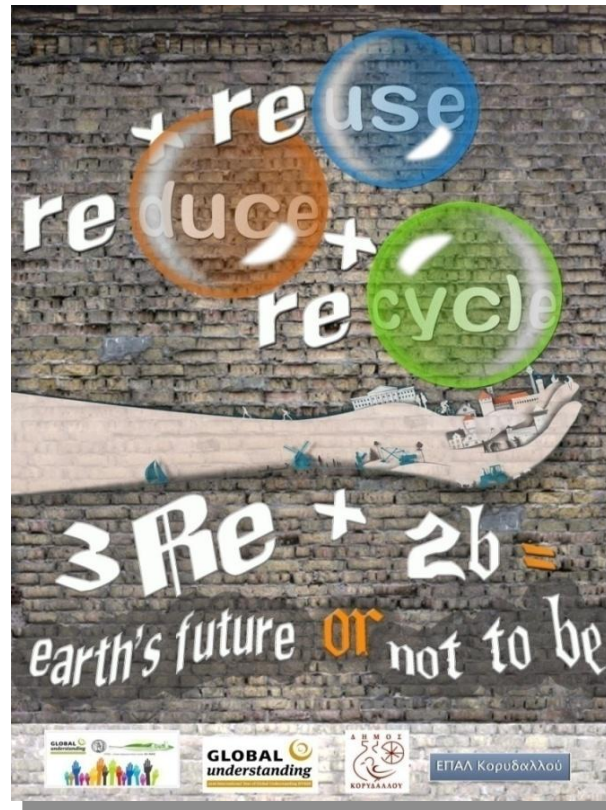
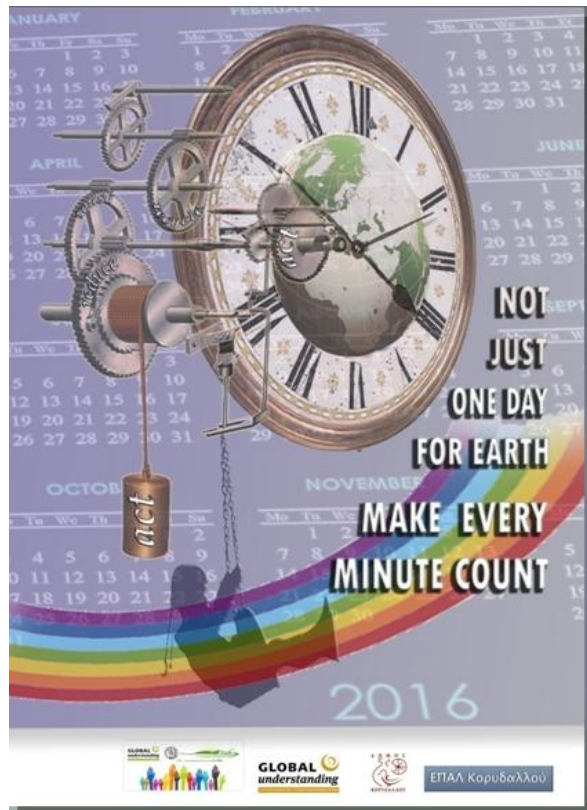
- ✓ **τεχνητό βουνό** με πλούσια βλάστηση
- ✓ **πεδίο αναρρίχησης**
- ✓ **πίστα για σκι**
- ✓ εγκατάσταση παροχής **θέρμανσης** σε 150.000 νοικοκυριά με σχεδόν μηδενικές εκπομπές ρύπων
- ✓ **χώρος αναψυχής, τοπόσημο & τουριστικός προορισμός**

Καλές
πρακτικές

Η ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Ο μαθητικός πληθυσμός του Κορυδαλλού οραματίζεται την Κ.Ο.

ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟ

ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, ανάληψη ευθύνης, δράση

Κ.Ο. – ΕΠΙΔΙΩΞΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- ✓ Δημιουργία **Οράματος - Οδικού Χάρτη**
- ✓ Ενσωμάτωση φιλοσοφίας & αρχών Κ.Ο. σε όλες τις τοπικές πολιτικές
- ✓ **Στρατηγικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων**
  - ευρεία επικοινωνία / αλληλεπίδραση με ομάδες της τοπικής κοινωνίας
  - ανταποδοτική λειτουργία / ΚΙΝΗΤΡΟ
  - κατάλληλος σχεδιασμός συλλογής-διαλογής απορριμμάτων
  - οικολογικές δημόσιες συμβάσεις – «πράσινες προμήθειες»
  - παρακολούθηση εφαρμογής -επικοινωνία αποτελεσμάτων/ωφελειών από την εφαρμογή του
- ✓ Διασύνδεση με την ακαδημαϊκή κοινότητα – αξιοποίηση **γνώσης και καλών πρακτικών**
- ✓ Εκπαίδευση–ενίσχυση συμμετοχής κοινωνικών ομάδων

Ενδεικτικές Πηγές:

- ✓ Γιαουτζή, Μ. και Στρατηγέα, Α. (2011), *Χωροταξικός σχεδιασμός: Θεωρία και πράξη*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.
- ✓ Διεθνής Ένωση για τη Δημόσια Συμμετοχή – IAP2 - <http://www.iap2.org/>.
- ✓ Μεταξάς, Θ. Και Λαλένης, Κ. (2006), Ο Στρατηγικός Σχεδιασμός ως τύπος σχεδιασμού και ως εργαλείο αποτελεσματικής Αστικής Διαχείρισης, *Αειχώρος*, Τόμος 5, Τεύχος 1, σελ. 4-37.
- ✓ Στρατηγέα, Α. (2015), *Θεωρία και Μέθοδοι Συμμετοχικού Σχεδιασμού*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα, Πρόγραμμα Κάλιππος, Αθήνα, ISBN 978-960-603-241-7, <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/5428> (ηλεκτρονικό βιβλίο).
- ✓ ΕΕΤΑΑ (2011), *Οδηγός Κατάρτισης Επιχειρησιακού Προγράμματος ΟΤΑ Α' Βαθμού*
- ✓ Λίτσος Η., 2002, «Επιχειρησιακά προγράμματα και διαδικασίες προγραμματισμού στους ΟΤΑ», Περιοδικό «Επιθεώρηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», τεύχος 101

- ✓ Ν. 3852/2010, Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης, ΦΕΚ 87/τ. Α'/07-06-2010
- ✓ Στρατηγέα, Α., Μαραβά, Ν. και Αλεξόπουλος, Α. (2016α), Οδηγός Καλών Πρακτικών για τον Συμμετοχικό Πολιτιστικό Σχεδιασμό σε Τοπικό Επίπεδο, Έκθεση ΙΙΙ.2, Πρόγραμμα «Είμαστε Όλοι Πολίτες» του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) 2009-2014 για τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ), Πρόσκληση «Προαγωγή των Δημοκρατικών Αξιών, συμπεριλαμβανομένων των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων», 2015-16, DOI: 10.13140/RG.2.1.2908.8884
- ✓ Μαραβά Ν. , Αλεξόπουλος, Αν. & Στρατηγέα, Αν (2016β), Η Συμμετοχική Προσέγγιση στη Διατύπωση Σχεδιαστικών στόχων στο πλαίσιο του πολιτιστικού σχεδιασμού-Η εμπειρία του DemoCU” Κείμενα Περιφερειακής Επιστήμης, Τόμος VII (1), 2016, pp. 111-128.
- ✓ Bridges, F. J., & Roquemoire, L. L. (1996). Management for athletic/sport administration: theory and practice (No. Ed. 2). Educational Services for Management, Inc.

- ✓ Ν. 4555/18 «Κλεισθένης Ι», Άρθρο 175: Τετραετή Επιχειρησιακά Προγράμματα -Ετήσια Προγράμματα Δράσης Δήμων (Τροποποίηση άρθρου 266 του ν. 3852/10)
- ✓ Ν.4674/20, «Στρατηγική αναπτυξιακή προοπτική των ΟΤΑ .....», άρθρο 7 (αναθέσεις Ε.Π.)
- ✓ ΥΠ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας (2018), Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία
- ✓ ΕΚΤ (2019), Κυκλική Οικονομία: Ενα νέο οικονομικό μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης, Περιοδικό "Καινοτομία, Έρευνα και Ψηφιακή Οικονομία", Τεύχος, 115, Μάρτιος-Μάιος 2019

*ΑΠΟΨΗ Α.Ε.
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ,
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ*

www.apopsi.gr

T:210-4629300

